

DE TEMPEL VAN JERUZALEM.

In het Nieuwe Testament is er regelmatig sprake van de tempel te Jerusalem. Jezus wordt door zijn ouders in de tempel aan God opgedragen, toegewijd (Luc.2), en op de Joodse feesten gaat hij, net al de andere Joden, naar de tempel. Maar wij lezen ook dat hij handelaars en geldwisselaars uit de tempel jaagt (Joh. 2). Wat was dat voor gebouw? Welke betekenis had het voor de Joden?

De tempel nam een centrale plaats in binnen het leven van de meeste Joden ten tijde van Jezus. Het was een heilige plaats, waar Gods aanwezigheid werd gelokaliseerd. Alleen de priesters hadden toegang tot de meest centrale delen van de tempel. De overige Joden bezochten regelmatig de tempel om er offers te laten brengen door de priesters en om er de grote pelgrimsfeesten te vieren. De tempel was de plaats waar men God ontmoette en waar men, vooral tijdens de feesten, als gelovigen Joden elkaar ontmoetten.

In 70 na Christus werd de tempel van Jeruzalem verwoest en daarna nooit meer opgebouwd. Alleen de Klaagmuur herinnert nog aan het bestaan ervan. Joden en christenen reageerden verschillend op de verwoesting van de tempel. De christenen zagen er een teken in. Ze beschouwden de verwoesting als het einde van een tijdperk, het einde ook van een bepaalde vorm van eredienst, een bepaalde manier van omgaan met God. Joden rouwden – en rouwen nog steeds - om de verwoesting van de tempel. Desondanks hebben zowel christenen als Joden door de eeuwen heen geleerd om te leven zonder tempel. Beide godsdiensten ontwikkelden nieuwe vormen van eredienst, in kerken en synagogen. Je kon God ook ontmoeten zonder tempel. Tegelijkertijd bleven ze heimwee houden naar die tempel. De synagoge herinnert de Joden aan de tempel en het kerkgebouw doet dat voor de christenen.

De dubbele houding van joden en christenen komt op een symbolische wijze tot uitdrukking in de Klaagmuur van Jeruzalem. God heeft geen vaste woonplaats, maar hij laat wel sporen van zijn aanwezigheid na. Is dat niet voldoende?

Gerard Rouwhorst

KRI/GR